

Tauno Naumanen
ELÄMÄ KANTAA

Kirjailijan aiemmin julkaisemat teokset:

Elämän tie 1 (romaani, 2007)

Elämän tie 2 (romaani, 2008)

Talja (romaani 2009)

Perija (romaani 2010)

Kuokkavieraana syöpä (omakohtainen kertomus 2012)

Tiemestarin testamentti (romaani 2014)

Mestarista johtajaksi (romaani 2015)

ympyäb sulkeutuu (romaani 2016)

Mestämies (romaani 2018)

Sisällysluettelo

Luku 1

Luku 2

Luku 3

Luku 4

Luku 5

Luku 6

Luku 7

Luku 8

Luku 9

Luku 10

Luku 11

Luku 12

Luku 13

Luku 14

Luku 15

Luku 16

Luku 17

Luku 18

Luku 19

Luku 20

Luku 21

Luku 22

Luku 23

Luku 24

Luku 25

1

Mika mietti hetken, kaiveli sitten haalarinsa taskua, ja otti Ullan vasemman käden ja pujotti nimettömään sormeen hydrauliliitoksen O-rengastiivisteeseen, ja sanoi:

– Tässä sinulle kihlasormus siksi aikaa, kun kerkeän ostamaan oikean.

Ulla katsoi mustaa rengasta silmät kyynelissä ja suuteli sitä.

– Tämän minä säilytän loppuelämäni. Ei näin hienoa sormusta muilla olekaan. Hän suuteli Mikaa ja tämä rutisti Ullaa niin että tuntui luut rusementuvan.

Ulkoa kuului vain synkän metsän kuusten huminaa. Mutta pienessä moton kopissa oli lämmin, rakastava ja anteeksiantava tunnelma.

Edellisenä iltana oli Ida-mummi ohjeistanut Ullaa sopimaan Mikan kanssa erimielisyydet. Seuraavana aamuna hän laitteli kahvia tippumaan ja hätkähti, kun ovikello soi.

– Kukas sieltä nyt näin aikaisin tulee? ja ryntäsi ovelle.

Ulla tuli sisään ja halasi mummia ja sanoi:

– Mummi me ollaan menty Mikan kanssa kihloihin. Katso kuinka hieno sormus minulla on.

Mummi katsoi ällistyneen vuoroin Ullaa ja vuoroin sormusta ja sanoi harmitusta äänessään:

– Noin köyhäkö se mies onkin, että kumirenkaalla sinut kihlaa.

– Ei ollut metsässä muita renkaita saatavilla ja tällaista ei kenelläkään muulla naisella ole. Minä säilytän tämän ikuisesti itselläni, Ulla vastasi säteillen.

– No johan on aikoihin eletty. Olette tainneet saaha asiat sovittua?

– Saatiin me. Kiitos sinulle hyvistä neuvoista. Se oli väärinkäsitys koko juttu. Mika antoi kaiken anteeksi.

– Missä se mies nyt on? Pitäähän minunkin päästä onnittelemaan.

– Se nukkuu, oli niin väsynyt, että ei se paljon jaksanut valvoa. Pitihän minun yrittää noudattaa niitä sinun antamia ohjeitasi loppuun saakka, Ulla sanoi nauraen.

– Ei sitä nyt tarvihe miestä tajuttomaksi lempiä, vaikka annoinkin neuvoja, mummi vastasi vähän vihaisesti, vaikka Ulla näki, että mummi oli mielissään.

– Lupasi se Mika ostaa kultaisenkin sormuksen, kun ehtii. Nyt se saa nukkua vaikka koko päivän oli se niin väsynyt. Minä käyn kaupassa ja laitan Mikalle oikein gurmeeaterian. Se ei ollut syönyt kunnolla eikä nukkunut moneen päivään. Ulla halasi vielä mummia ja lähti kiireesti kauppaan.

Mummi istui kauan, ja hänelle tuli kyynel silmään nähdessään kuinka iloinen Ulla oli. Oli se nuoruusaikaa, mummi ajatteli haikeana omaa nuoruuttaan, mutta hyvinhän nyt on minunkin elämä ja alkoi selata Karjalaista.

Talvi tuli sinä vuonna aikaisin. Maa jäättyi, ja jo marraskuun lopulla tuli pysyvä lumi. Mika osti toisen harvesterin ja teki savottaa Ullan metsässä.

Metsänhoitoyhdistyksen mies oli käynyt tarkistamassa Ullan metsän, ja oli laatinut hakkuusuunnitelman. Ensiksi harvennettaisiin yksi alue ja sitten otettaisiin pois siemenpuut taimikon päältä. Kuusikko joka pitäisi hakata aukoksi jäisi kesäksi, koska silloin ei olisi väliä vaikka koneiden jäljet jäisivät maastoon. Koska koko alueelle ei jää kasvavia puita, joiden juuret rikkoutuisivat. Mummi oli aukosta kiukutellut, mutta metsähoitoyhdistyksen mies oli luvannut, että alueelle istutetaan samana kesänä uudet taimet. Aikansa mietittyään ja käytyään Ullan kanssa katsomassa kuusikkoa, oli mummi hyväksynyt aukon. Ulla ei

halunnut tehdä aukkopäätöstä, jos mummi on vastaan. Hän oli osoittanut mummille, kuinka tikat olivat hakanneet kuusen juuria ja se oli vakuuttanut mummin aukon tarpeellisuudesta. Puun sisällä oli ötököitä.

Mika harvensi metsää ja keskittyi siihen, mitä puita otetaan pois ja mitä jätetään. Hän ei huomannut, kun Ulla viittilöi vähän matkan päästä. Kone oli niin päin, että Mika katsoi eri suuntaan missä Ulla oli. Hän oli kerran mennyt aivan koneen luokse, kun Mika ei häntä huomannut. Mika oli pitänyt morsiamelleen kovan puhuttelun siitä, että toimivan harvesterin luokse ei saa mennä, jos kuski ei huomaan. Siinä voi käydä huonosti, sillä puu liikkuu nopeasti. Ulla mietti kuinka hän saa Mikan huomioon itseensä, hän oli tullut tuomaan tälle kahvia. Vihdoin hän keksi, keräsi isoja kuusenkäpyjä ja alkoi niillä pommittaa konetta. Mika kuuli jonkin rapsauksen hytin katolla, mutta arveli kävyn pudonneen puusta. Mutta kun kohta tuli toinen ja kolmas hän alkoi katsella ympärilleen ja huomasi Ullan. Hän pysäytti koneen ja huusi Ullalle:

– Vai käpysotaa sinä leikit?

– En keksinyt muuta keinoa. Enkä uskaltanut tulla lähemmäksi, kun viimeksi pidit sellaisen saarnan, Ulla sanoi ja kiipesi Mikan luo koneen hyttiin.

Mika rutisti Ullaa ja kahvitauko meinasi mennä muiksi hommiksi.

– Nyt mennään kahville, se kohta jäähtyy, Ulla sanoi, kun Mika vähän hellitti.

– Mennään pois täältä. Minulla on nuotiopuut valmiina tuossa kuusen suojassa. Raapaisen vain tikun, siinä on tervasta.

– Mistä sinä tervaspuuta olet saanut? Ulla kysyi ihmeissään.

– Kaikki vanhat mäntykannot ovat tervaisia. Potkin yhden irti ja pilkoin pieniksi, se palaa tosi hyvin.

Mika sytytti nuotion ja karsi muutaman kuusenoksan heille istuinpehmikkeeksi. Kohta loimusi lämmittävä nuotio ja Ulla kaivoi repustaan termospullon ja voileipiä ja huokasi:

– Kyllä tällaisella nuotiolla on mukava istua, kahvikin maistuu paljon paremmalta kuin kotona pöydän äärellä. Ei monikaan kaupunkilainen ole ikinä tällaista kokenut.

– Niinhän se on. Monta kertaa haetaan kaukaakin mahdollisuuksia liikkua luonnossa, vaikka aivan läheltäkin voi saada kivoja kokemuksia menemällä esimerkiksi metsään ja keittämällä nuotiolla kahvit. Mutta kaupunkilaiset eivät ole tällaisesta kuulleetkaan, eivätkä osaa kaivata sitä, Mika vastasi.

– Kuinkas kauan sinulla menee tässä työssä? Huomenna on lauantai, aiotko silloin tulla tänne?

– Minä saan huomenna tämän alueen selvitettyä ja ensiviikolla otan nuo siemenpuut pois. Sen jälkeen tullaan Riston kanssa ajamaan puut laaniin. Ajon jälkeen viedään koneet uuteen kohteeseen Polvijärven puolelle. Siellä on yhdellä isännällä harvennushakkuu.

– Oletko miettinyt mitä ostetaan Ristolle ja Raijalle häälahjaksi. Kohtahan on heidän häänsä? Ulla kysyi.

– En ole miettinyt. Sinä osaat paremmin valita, minä sitten maksan sen, Mika ehdotti.

– Minä katselen jotakin, käydään sitten yhdessä ostamassa, Ulla sanoi ja jatkoi:

– Minä lähden huomenna mukaasi tänne ja laitan ruokaa ja kahvia, et tarvitse eväitä ottaa.

– Mitäs saan jälkiruuaksi? Mika kysyi hymyillen.

– Et ainakaan sitä mitä ajattelet.

– Mistäs sinä tiedät mitä ajattelen.

– Kyllä minä olen jo oppinut sinusta sen, että hymyilet sillä lailla, kun sinulla on taka-ajatuksia mielessä.

– Vai niin, minä ajattelin jotakin piirakkaa.

– Sitä sinä et nyt saa, sanoi Ulla ja jatkoi

– Opetta minua kaatamaan joku puu tuolla koneellasi – Älä nyt höpötä. Ei se niin helppoa ole, Mika vastasi.

– Mennään tuonne motoosi ja opetat minua kaatamaan muutaman puun tuolla häkkyrälläsi. Minä haluan, että tässä savotassa on ainakin yksi minun kaatama puu, niin voin sillä leuhkia mummille ja äidillesi, kun sain puun nurin.

– Mennään sitten, Mika sanoi.

Ulla ahtautui Mikan syliin ja käynnisti koneen hänen ohjeidensa mukaan. Ulla laittoi kätensä koneen hallintovivuille ja Mika työnteli Ullan käsiä niin, että harvesterin pää tarttui puuhun kiinni ja sahasi sen poikki. Sitten kone karsi sen ja pilkkoi puun kasaan.

– Enkö osannut, Ulla riemuitsi.

– Minähän työntelin sinun käsiä vivuilla.

– Nyt kyllä sanot, että minä kaadoin tai et saa lähtöpusua, Ulla vaati.

– Hyvä on, sinä kaadoit, Mika sanoi.

Ulla moiskautti sukon ja laskeutui koneesta ja vilkutti mennessään.

2

Häämarssi kajahti. Kirkon käytävää pitkin isä saattoi tytärtään kohti alttaria. Sulhanen seisoo hermostuneena bestmanninsa – veljensä kanssa. Bestmanni kokeili vähän väliä takkinsa sivutaskua. Varmaankin hän tarkistaa, että hänelle uskottu vihkisormus on tallella. Ensimmäisen rivin käytävän reunassa morsiamen kaaso odottaa morsianta. Hääkimppu on hennoista kukista koottu, jossa on kieloja ja sinisiä ruiskukkia. Kimppu on sidottu valkoisella nauhalla.

Ulla kosketti kyynäpäällään varovasti Mikan kylkeä, kumartuu Mikan päin ja kuiskaa hiljaa:

- Katso nyt tarkasti, kuinka pitää toimia.
- Kiitos samoin, Mika vastaa ja hymyilee leveästi.

Sulhanen tulee muutaman metrin morsiantaan vastaan ja kumartaa tulevalle apelleen. Appi sanoo jotakin, mutta se ei ole muiden kuultavaksi tarkoitettu. Morsian tarttuu sulhastaan käsivarresta ja ojentaa samalla kukkakimpun kaasolleen. Ja niin vihkitoimitus alkaa.

Mika ja Ulla katsovat tarkasti sen etenemistä ja heiltä menee ohi oikeastaan kaikki muut papinsanat, kuitenkin he kuulevat selvästi kaksi ”Tahdon” sanaa. Hetken päästä soi taas häämarssi ja kirkko tyhjenee häävieraista morsiusparin jälkeen.

Ullan ja Mikan palattua hääjuhlan jälkeen Mikan asunnolle, tämä kysyi:

- Otatko viiniä? Minä ainakin otan, kun en voinut juhlissa juoda.
- Olisit ottanut minä olisin voinut ajaa tänne.

– Sitten seuraavalla kerralla sinä saat ajaa, jos ja kun sinulla joskus on ajokortti.

– Anna minullekin vähän, jos sinulla on valkoviiniä, Ulla vastasi.

Mika toi lasin viiniä Ullalle ja istuutui tämän viereen.

– Mitkäs ovat mietteet häistä? Mika kysyi.

– Juhlavathan ne olivat, morsian oli kaunis ja sulhanen komea. Niinhän sitä yleensä morsiusparista sanotaan. Toivon, että he olisivat onnellisia jatkossakin.

– Miksi eivät olisi? Ovathan he asuneet jo pitkän ajan yhdessä ennen vihkimistä.

– Mitä mieltä olet. Pitäisikö ihmisten asua ennen naimisiin menoa saman katon alla? Ulla kysyi ja katsoi Mikaa.

– Se on hyvä kysymys. Nykyään taitaa olla melkein sääntö kuin poikkeus, että ollaan ensiksi avoliitossa ja vasta myöhemmin vihittäin, Mika vastasi.

– Mitä hyviä ja huonoja puolia sinä näet avoliitosta? Ulla jatkoi kyselyä ja otti samalla valkoviiniä.

Mika mietti vähän aikaa ja vastasi sitten:

– Silloin varmasti oppii paremmin tuntemaan toisen ja arkielämän. Näin kun me eletään, ollaan yhdessä vain viikonloppuisin, niin me ei tiedetä mitä se jokapäiväinen arki on. Tämä tahtoo olla vain lempimistä ja kaiken kivan tekemistä. Hyvä puoli on vielä avoliitossa se, että jos sukset menevät ristiin, siitä on helppo lähteä erisuuntiin. Ei ole omaisuusriitoja tai muita vaikeuksia.

– Olen pitkälti samaa mieltä, mutta lähteekö sitä liian helposti eri suuntiin, kun ei ole taloudellisia siteitä. Minä olen sitä mieltä, että jos on lapsia tai niitä on tulossa, silloin vaadin, että papin luokse mennään. Minä en aio tehdä lasta, jos ollaan avoliitossa, että rakas sulhaseni ottaa sen huomioon.

– Et kai sinä ole raskaana? Mika kysyi ja katsoi tiukasti Ullaa.

– Mistäs sen varmasti tietää. Aina voi olla sattunut vahinko, Ulla katsoi Mikaa hymyillen.

Mika haroi tukkaansa ja otti äkkiä Ullalta viinilasin pois.

– Nainen sinä olet juonut jonkin verran koko illan. Tiedät varsin hyvin, että raskaana ei ryypätä.

Ulla katsoi vakavasti Mikaa ja huomasi tämän olevan kauhuissaan. Hän ei pystynyt pitämään pokkaansa peruslukemilla ja tyrskähti nauramaan.

– Sinusta olisi pitänyt ottaa äsken valokuva, olit aivan pöllähtänyt.

– Saakeli nainen, kun pelottelet. En vastaa siitä, että kohta olet raskaana, Mika sanoi ja kaappasi Ullan syliinsä ja vei tämän makuuhuoneeseen.

Jonkin ajan kuluttua Ulla sanoi:

– Mitähän se Risto ja Raija nyt tekevät?

– On tuokin kysymys, varmaankin samaa kuin mekin, Mika sanoi ja otti pyyhkeen kaapista ja meni suihkuun.

Mika sai Ullan savotan tehtyä. Seuraavalla viikolla hän kuljetti koneita uuteen paikkaan. Mika ei muistanut ottaa huomioon, että Risto lähti Raijansa kanssa häämatkalle Kanarialle.

Hän ei aloittaisi laaniin ajoa ennen kuin Risto palaisi kotiinsa.

Risto ja Raija olivat ostaneet rivitalon Joensuusta. Risto ei halunnut muuttaa kotitaloonsa, vaan halusi etäämmälle asumaan vanhemmistaan. Tosin heillä olisi ollut vinttihuoneisto, mutta Raija oli sanonut, että välit pysyvät appivanhempiin parempana, kun asutaan erillään. Raijalla oli työpaikka lastenkodissa Joensuussa. Senkin vuoksi oli helppo käydä töissä, kun työmatkan voi kävellä. Vaikka he joutuivat ottamaan melko suuren velan, he uskoivat siitä selviävänsä. Raija oli vakuuttanut Ristolle, että etpähän lähde niin helposti kävelemään, kun on velat niskassa. John Risto oli kuitannut, kiitos samoin.

Mika ja Ulla olivat olleet sunnuntain ajan Ullan kotona ja lämmittäneet huoneet. He olivat sopineet, että Mika ja Risto ovat siellä myös yöt niin kauan kuin puunajo kestää. He

olivat vinoilleet naisille, että nyt naiset saavat tulla miesten luokse illalla yöksi, jos haluavat tavata heitä. He eivät Riston kanssa nyt tule kaupunkiin. Olisi hyvä, että naisetkin joutuvat aamulla aikaisin nousemaan, että Raija kerkeää työhän ja Ulla yliopistolle. Ulla mietti vähän aika ja sanoi:

– Entäs jos ei tulla?

– Minkäs minä sille mahdan. Pitää etsiä joku nainen meille iltaseuraksi. Ja tekemään seuraavan päivän ruuat. Ei me Riston kanssa joudeta ruokaa laittamaan. Vai pitääkö meidän koko viikko pelkällä leivällä elää.

Samassa kuului auton hurinaa ja Risto tuli Raijan kanssa sisälle ja haukotteli makeasti.

– Huomenta nuoripari! Eikö se Raija-vaimo anna sinun nukkua, kun olet noin väsynyt.

– Ei, ei anna. Yöt menevät muiksi hommiksi kuin nukkumiseksi, Risto heitti ja katsoi vaimoan.

– Senkin konna. Vai vaimo se valvottaa. Illallakin jäit katsomaan lätkää, kun minä menin nukkumaan. Sitten tulla rumistelit sänkyyn, jotta minäkin heräsin, Raija vastasi.

– Entäs sitten? Mika jatkoi.

– Sitäpä ei poikamiehille kerrota? Risto vastasi.

– Oliko hyvä matka? Näyttää ainakin lämmintä olleen, kun olette noin ruskeita, Ulla kysyi.

– Oli oikein hyvä, lämmintä oli ja hotelli oli hyvä. Oli uimaltaat ja hyvää ruokaa, Raija hehkutti.

– Oli tosi hyvä reissu, mutta pitäisikö meidän lähteä hommiin? Sinä olet tuonut koneet jo tänne, Risto jatkoi.

– Joo koneet ovat, mutta meidän pitää etsiä ruuanlaittaja, kun Ulla ei sanonut tulevansa tänne yöksi, Mika valitti.

Raija katsoi Ullaa ihmeissään, mutta tämä vinkkasi silmänsä, Raija ymmärsi Ullan kiusaavan Mikaa.

– Vietetäänkin Ulla nyt naisten iltaa, lähetään kapakkakerrokselle, Raija sanoi ja katsoi miehiä.

– Siitä vain. Toinen auto jää tänne meille ja me lähdetään Riston kanssa myös etsimään selänpesijää, sillä mehän lämmitetään illalla sauna. Ja tiedätkö mikä viuhka meillä

käy, kun me tuoksutaan havupuulle. Naiset ovat aivan läöpällään, niin hän sinä olet aina sanonut, että metsästä tultua minä tuoksun hyvälle.

– Mutta nyt meidän on lähdeävä, minulla alkaa luento yhdeksältä, Ulla kiirehti.

– Mennään vain, minulla on tämä päivä vapaata, pitää pestä pyykkiä. Kerkeän toipua matkan rasituksista, Raija sanoi ja halasi miestään.

– Me katotaan tullaanko vai ei illalla tänne, Ulla sanoi ja antoi Mikalle poskipusun.

Mika ja Risto ajoivat koko päivän puita tienvarteen, josta puurekka voisi ne hakea. Paikka oli vähän hankala purkaa puukuormaa ja se jonkin verran hidasti ajoa. He lämmittivät lihakeittoa päiväruiuaksi, jonka Raija oli tuonut tullessaan. Ilta jo hämärsi, kun miehet tulivat metsästä pihaan. Saunan savupiipusta nousi savu, jonka haju tuntui jo kauaksi metsään. Mika tönäisi Ristoa ja sanoi:

– Vai ei naiset tule yöksi, saunansavu jo tuntuu selvästi.

Kun miehet tulivat sisälle, oli ruoka pöydässä, mutta varsinaiset ruokia ei ollut vielä paistettu.

– Vai ette te meinanneet tulla. Kylläpä onkin hyvän näköinen pöytä ja meillä suden nälkä.

Heti se teidän mieli muuttui, kun uhkuttiin käydä hakemassa vieras nainen selänpesuun, Mika kiusoitteli.

– Ei sillä ollut mitään merkitystä. Pitihän meidän tulla teille resukoille ruoka laittamaan, kun ette itse osaa, Raija vastasi.

– Mutta menkää ensiksi saunaan. Me mennään Raijan kanssa sitten. Me sillä aikaa tehdään ruuat valmiiksi. Syödään vasta saunan jälkeen, Ulla sanoi.

– Mepä ei tuoksuta metsälle, jos me käydään saunassa. Tosin me kyllä taidetaan nyt haista dieselille ja hielle. Oli sen verran rankka päivä, Mika sanoi.

– Sitten on parempi, kun menette saunaan. Minä en tule hielle haisevan miehen viereen, Raija vakuutti.

Miehet lähtivät ja viipyivät melkein tunnin. Onneksi naiset eivät olleet laittaneet ruokaa liian aikaisin. Raija ja Ulla sen sijaan selvisivät puolessa tunnissa.

Mikalla ja Ristolla meni koko viikko puiden ajossa. Naiset tulivat joka ilta heidän luokseen. He olivat aina varanneet mukaansa seuraavan päivän lounaan, jonka miehet vain lämmittivät.

Viimeisenä ajoiltana Ulla ja Raija tulivat katsomaan miesten ajamia puukasoja.

– Mitä varten te olette ajaneet puut noin moneen kasaan? Raija ihmetteli.

– Näethän sinä, että puut ovat erilaisia, Risto sanoi.

– Miten niin erilaisia? Ulla ihmetteli.

– Nämä kasa joka on suurin, on sellupuuta ja tämä on tukkeja. Tukkipuun hinta on lähes kolminkertainen sellupuuhun verrattuna, Mika valisti.

– Entäs nämä? Ulla osoitti koivukasaa.

– Ne ovat vanerikoivua. Tuolla takana on polttopuuksi meneviä leppiä. Niistä ei saa mitään muuta, kun ovat väärä.

Koko porukka kävi vielä saunassa ja sen jälkeen he ajoivat takaisin Joensuuhun. Metsäkoneet he jättivät vielä Ullan metsään. Miehet sanoivat pitävänsä lauantain ja sunnuntain vapaata, sillä he olivat tehneet pitkää päivää. Autossa kotimatalla Ulla kysyi Mikalta:

– Paljonko noista puista tulee rahaa?

– En nyt tarkkaan osaa sanoa, mutta kyllä siitä muutama kymppitonni tulee, Mika arveli ja jatkoi:

– Tietysti sinun pitää huomioida verot ja Riston palkat. Ajokonehan on Riston. Sinun pitää ottaa yhteyttä puufirmoihin, kun mummosi ei halunnut puita myydä pystyyn.

– Meneekö ne kaupaksi, etteivät vaan jää happanemaan, Ulla huolehti.

– Ole huolelta, varmasti menevät. Nyt on myyjän markkinat. Yleensä puunhinta sovitaan ennen puiden kaatoa.

– Mummi ei enää ymmärrä kaikkia asioita, enkä halunnut hänen mieltään pahoittaa, vaikka puuthan ovat meidän.

– Kuulehan tyttö, kyllä puut ovat sinun. En minä niitä voi omia, Mika vastasi.

– Eikö meidän tavarat ja rahat ole yhteisiä, kun mennään naimisiin. Sinä saat lähteä kanssani kaupantekoon, Ulla vaati.

– Pyydetään puista tarjoukset muutamalta firmalta. Kyllä ne osaavat käydä katsomassa puut ja tehdä kirjallisen tarjouksen, vaikka emme ole paikalla. Tosin täällä saattaa olla niin, että firmat ovat sopineet miltä aluilta kukin ostaa puut, vaikka se haisee kartellilta, mutta sen todistaminen on vaikeaa.

– Mistä ne tietävät paljonko mitäkin puuta on?

– Kyllä ne osaavat arvioida, mutta minullahan on Moton tietokoneella tieto puiden määrästä, hintahan määrätään kuutiometriltä, ei minkään läjän perusteella, Mika selitti.

– On se ihana asia, että tapasin sinut. Kannatti koipi murtaa, kun sain tällaisen metsäammattilaisen viereeni, Ulla sanoi ja painoi päänsä Mikan olkaa vasten.

3

Mika käveli lauantaina Prismassa ostoksilla, kun Ulla oli mennyt kampaajalle. Hänen katseensa kiinnittyi kahviossa yhteen pöytään. Hän näki äitinsä istuvan jonkun miehen kanssa kahvilla. Mika perääntyi tavarahyllyn taakse eikä halunnut tulla huomatuksi. Äiti ja mies istuivat nenät vastakkain ja keskustelivat hiljaisesti. Mika meni aivan kassajonon päähän mahdollisimman kauaksi kahvilasta. Hän ei halunnut mennä häiritsemään äitinsä kahvihetkeä. Olikohan äiti löytänyt tosiaankin miesystävän, se olisi isälle kova paikka. Vaikka he olivat eronneet jo pari vuotta sitten. Mikasta tuntui hänen tavattua isänsä, että tämä jotenkin haikaili vielä äidin perään. Elätteli varmaan toiveita, että äiti palaisi hänen luokseen, mutta se oli varmasti harhaluulo. Äiti ei palaa enää yhteistalouteen entisen miehensä Jannen kanssa.

Sunnuntaina Mikan äiti tuli käymään heidän luonaan. Mika ja Ulla olivat nukkuneet pitkään. Ulla oli juuri ehtinyt vaihtamaan yöpaidan pois ja pukeutunut päivävaatteisiin.

- Tulin katsomaan kuinka se nuoripari jaksaa.
- Hyvin me jaksetaan. Entä itse? Mika kysyi.
- Ei mätään tietettäviä ongelmia, mutta eihän sitä tässä iässä aina tiedä, mitä milloinkin löytyy.

- Minusta sinä näytit jaksavan oikein hyvin lauantaiaamuna Prisman kahviossa, Mika heitti.

Maria sekaantui sanoissa ja kaulalta vähän punastuikin.

- Enhän minä missään kahviossa ollut, ei kun kävinhän minä tosiaankin, kun tarkemmin muistelen. Mistäs sinä

tiedät minun kahvireissuni? Maria kysyi ja katsoi selvästi häkeltyneenä poikaansa.

– Vaikea oli olla huomaamatta, niin lähekkäin keskustelit jonkin komean miehen kanssa.

Nyt Maria punastui selvästi. Mika päätti kiusata vähän äitiään:

– Minusta näytti, että sinulla oli tosi tärkeää asiaa sille miehelle.

– Se nyt oli vain hyvänpäivän tuttu, jonka tässä tapasin Tampereella koulutuksessa.

– Minusta se näytti paljon tutummalta kuin hyvänpäivän tuttu. Sinulla taitaa olla mies kierroksessa. Oisit tuonut sen tänne nähtäväksi. Täytyyhän meidänkin häneen tutustu, jos siitä tulee minulle isäpuoli, Mika jatkoi.

Ulla seurasi äidin ja pojan sanailua huvittavana. Selvästi näki, että Mika oli osunut Marian herkkään paikkaan.

– Sehän on vain hyvä asia, jos äitisi on löytänyt mieskaverin. Olethan sinä tosi komea nainen ja varmasti miehet katsovat sinua sillä silmällä. Mitäs se sinulle kuuluu äitisi kahvihetket, Ulla puolusti tulevaa anoppiaan.

– Ei se kuulukaan. En minä mitään pahaa tarkoita. Se on ihan sinun asiasi. Turha sinun on tuon ikäisenä jäädä yksin elämään.

Marian mieltä lämmitti, että Mika ja Ulla suhtautuivat hänen tekemisiinsä noin positiivisesti.

– Kerro nyt kuitenkin, jos milloin häitä vietetään?

– Kuulehan nyt poika, ei häitä vietetä varmasti lähiaikoina ja tuskin koskaan. Nyt saa loppua minun tenttaaminen. Sen sijaan minä tulinkin kysymään teidän häiden ajankohtaa.

Ulla katsoi Mikaa ja vastasi:

– Ei ole vielä päivää päätetty, mutta varmaankin kesällä.

– Minä tiedän, pidetään yhteiset häät. Äiti ja poika yhtä aikaa alttarilla. Siitä olisi kylällä pitkäksi aikaa juttua. Hei ja etsitään Ulla mummillesi mies jostakin. Hän käy innokkaasti eläkekerhossa, Mika sanoi naama virneessä ja jatkoi:

– Sehän olisi suorastaan valtakunnan uutinen.

– Parempi, että katsot hyvän pakotien, jos menet tuota mummilta esittämään. Voit saada korville si sen, mitä mummin kädessä sattuu olemaan.

– Kyllä ne häät ovat teidän. Ei siellä varmasti muita vihitä, Maria sanoi.

Iltapäivällä Mika meni käymään isänsä luona. Isä istui kotona ja luki lehteä. Mika meni sisään ja vähän hätkähti. Isän näytti väsyneeltä ja jotenkin raihmaiselta. Silmien alla oli mustat varjot ja olemus oli muutenkin rähjäinen. Isä nyökkäsi Mikalle ja kysyi:

– Juotko kahvia, jos keitän?

– Voin minä kupin juoda, mutta älä keitä minulle enempää. Hän istuutui nojatuoliin ja tunsu itsensä vaivautuneeksi. Hänen oli vaikea aloittaa keskustelua.

– Onko töitä riittänyt? isä kysyi.

– Ihan kiitettävästi on ollut. Saatiin Ullan savotta tehtyä ja nyt siirrytään Polvijärvelle.

– Oletkos nähnyt äitisi uutta miestä? Janne kysyi yllättäen.

Mika vähän häkeltyi ja mietti kiivaasti mitä vastata. Hän päätti pakkana valehdella ja sanoi:

– En ole nähnyt. Enkä kuulutkaan mistään miehestä.

– Vai niin. Kyllä sillä vaan joku karju on kierroksessa. Olen kuullut monelta taholta siitä, Janne vastasi hyvin ärtyneenä.

Mika tajusi mistä isän kenkää puristi. Tässä kävi juuri niin kuin hän oli pelännytkin. Isä ei kestä, että äidillä on miesystävä. Hän oli varmaan elätellyt toivetta, että Maria palaisi hänen luokseen. Vaikka äiti oli hänelle sanonut monta kertaa, ettei paluuta vanhaan enää ole.

Mika mietti, mitä tuohon vastaisi ja sanoi:

– Onhan äiti vielä varsin nuori. Yksinäistä hänen on aina olla yksikseen.

– Kyllä minä hänelle seuraa pitäisin, kun vain tulisi takaisin, isä jatkoi katkerasti.

– Minä en sano tuohon mitään. Ne ovat teidän asioita ja ne pitää teidän keskenänne selvittää.

– Miten niitä selvittää, kun äitis ei suostu puhumaan mitään.

– Anna äidin elää omaa elämäänsä. Olethan sinäkin ihan varteenotettava mies. Etsi itsellesi naisseuraa. Ei me penskat haluta tulla mitenkään teiden ihmissuhteita häiritsemään. Minä uskon, että Miikka ja Saijakin ovat samaa mieltä. Olethan sinä vielä viriili mies. Pane kunnon vaatteet päällesi ja ei kun akkametsään, Mika sanoi ja yritti parantaa isänsä mielialaa. Mika näki, että se vähän tehoi. Isän olemus selvästi piristyi ja hän jopa hymyili.

Isä kertoi, että hän aikoi myydä vähän tukkeja ensi talvena. Siellä on yksialue, joka on aikoinaan hakattu siemenpuuasentoon ja nyt pitäisi siemenpuut ottaa pois, etteivät särje kaadettaessa taimikkoa.

– Voitko sinä ottaa työn tehtäväksi?

– Tänä keväänä emme ehdi, mutta syksyllä kyllä, kun vaan sanot hyvissä ajoin, milloin haluat savotan tehdä.

– Minusta tukiin hinta on nyt aika hyvä ja merkit ovat sellaiset, että ensi talvena puunhinta on huipussaan.

– Siltä se tuntuu, kun meillekin on tullut kyselyjä jo ensitalvelle, Mika vastasi ja oli helpottunut, kun isän puhe siirtyi puukauppoihin. Mika mietti vähän aikaa ja jatkoi:

– Tekisi mieli hankkia lisää kalustoa, mutta kun ei löydy päteviä kuskeja. Kun olisi joku nuori kaveri, jolla olisi peruskoulutus, niin voitaisiin Riston kanssa se opastaa ja tehdä ammattilainen.

– Onhan nyt työttömiä, kai ala kiinnostaa. Työhän on itsenäistä eikä pomot ole koko ajan kimpussa, Janne vastasi.

– Sepä se tuntuu olevankin suurin puute, kun moni tuntee itsensä yksinäiseksi metsässä. Vaikka ei nykyään kukaan laita miestä yksinään hommiin. Aina pitää olla toinen henkilö paikalla.

– Eikö siis työ kelpaa kaikille? isä kysyi.

– Meillä oli yksi metsäkonekoulun kaveri vähän aikaan hommissa, mutta ei siitä tullut mitään. Vähän väliä piti mennä puun juureen istumaan ja puhumaan puhelimeen. En